

ที่ ศค ๐๑๐๐.๔/ ๓/๙/๓๖

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ.
๓. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
๔. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ.
๕. แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญและกรอบระยะเวลาของร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเสนอเรื่องร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ปราบกฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ด้วยบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของทั้งหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน เนื่องจากเป็นบริการที่ช่วยลดความเสี่ยงในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรวมถึงพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือ e-Commerce โดยเฉพาะความเสี่ยงจากการแอบอ้างหรือปลอมแปลงตัวตนเข้ามาทำธุรกรรม อันเป็นที่มาที่ก่อนให้บริการทางออนไลน์ หน่วยงานรัฐ เอกชน หรือผู้ให้บริการจึงต้องมีการพิสูจน์และยืนยันตัวตนผู้ใช้งานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือ ทดแทนกระบวนการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางกายภาพ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวก ลดขั้นตอนและปัญหาความล่าช้าในการรับบริการจากภาครัฐหรือเอกชน

/ดังนั้น เพื่อให้ ...

ดังนั้น เพื่อให้บริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเป็นเครื่องมือสร้างความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มาตรา ๓๔/๓ แห่งกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงได้รองรับให้การพิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลอาจกระทำผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้ และมาตรา ๓๔/๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้กำหนดให้ในกรณีที่จำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์ หรือเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและยอมรับในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล หรือเพื่อป้องกันความเสียหายแก่สาธารณชน ให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลใด เป็นธุรกิจบริการที่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อน เพื่อให้มีการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบริการดังกล่าว โดยมีคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทำหน้าที่ตามกฎหมายในการกำกับดูแล และมีสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพอ. สนับสนุนการกำกับดูแลธุรกิจบริการดังกล่าว เพื่อยกระดับให้บริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลมีความเข้มแข็ง มีมาตรฐานมีความมั่นคงปลอดภัย และมีความน่าเชื่อถือ ตลอดจนดูแลให้บริการให้บริการสามารถรองรับการทำงานในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านการเงิน สาธารณสุข หรือบริการภาครัฐ ได้อย่างครอบคลุม

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ตลอดจนประเภทธุรกิจบริการที่ควรมีการควบคุมดูแล เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและยอมรับในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล รวมทั้งเพื่อป้องกันความเสียหายแก่สาธารณชนหรือประชาชนที่ใช้บริการ โดยเฉพาะเมื่อเป็นบริการที่เกี่ยวข้องกับตัวตนของบุคคลในโลกออนไลน์

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพอ. ซึ่งรับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. (ร่างพระราชกฤษฎีกา) และเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานหรือองค์กรกำกับดูแล และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านสาธารณสุข โทรคมนาคม การเงิน หลักทรัพย์ ประกันภัย ตลอดจนผู้ให้บริการในด้านดังกล่าว รวมจำนวน ๔ ครั้ง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๒ วรรคสี่ ประกอบกับมาตรา ๓๔/๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่กำหนดให้ก่อนเสนอให้ตราพระราชกฤษฎีกา ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามความเหมาะสม และนำข้อมูลความคิดเห็นที่ได้รับมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างพระราชกฤษฎีกา ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (คธอ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ เพื่อเสนอแนะและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๗ (๖) แห่งกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ประชุม คธอ. มีมติเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกา และให้ สพอ. ปรับปรุงร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ก่อนเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

โดย สพรอ. ได้ดำเนินการปรับปรุงร่างพระราชกฤษฎีกาฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการปรับปรุงดังกล่าวให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ตามลำดับ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๔/๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลใด เป็นธุรกิจบริการที่ต้องได้รับใบอนุญาต เพื่อให้มีการควบคุมดูแลการประกอบธุรกิจบริการดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีในการพิจารณา

๓. สาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. มีสาระสำคัญปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ซึ่งได้รองรับการควบคุมดูแลธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล โดยมีธุรกิจบริการที่ต้องได้รับใบอนุญาต ดังนี้

(๑) บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตน (Identity Provider Service) ที่ให้บริการการพิสูจน์ตัวตน หรือการออกและบริหารจัดการสิ่งที่ใช้ยืนยันตัวตน หรือการยืนยันตัวตน

(๒) บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital Identity Platform Service) ที่เป็นเครือข่ายหรือระบบเพื่อการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลที่เป็นสื่อกลาง

ทั้งนี้ การกำหนดประเภทธุรกิจบริการดังกล่าว ได้พิจารณาโดยอ้างอิงกระบวนการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลตามมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้อง เช่น ISO/IEC 29115:2013 Information technology - Security techniques - Entity authentication assurance framework และ NIST SP 800-63-3 Digital Identity Guidelines รวมถึงหลักการตามร่างกฎหมายของสหประชาชาติ (UNCITRAL) เกี่ยวกับกระบวนการยืนยันตัวตนข้ามพรมแดน โดยบริการทั้ง ๒ ประเภท เป็นบริการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับขั้นตอนการพิสูจน์และยืนยันตัวตนตามมาตรฐานดังกล่าว ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมั่นใจว่าผู้ที่ผ่านการพิสูจน์และยืนยันตัวตนตามกระบวนการดังกล่าวเป็นบุคคลนั้นจริง อย่างไรก็ตาม บริการที่เกี่ยวข้องบางประเภทอาจเป็นบริการที่มีแนวทางการกำกับดูแลตามกฎหมายอื่นแล้ว หรือให้บริการในวงจำกัดหรือไม่มีผลกระทบสำคัญ ร่างพระราชกฤษฎีกาฯ นี้ จึงได้กำหนดให้ธุรกิจบริการบางประเภทเป็นธุรกิจบริการที่ไม่ต้องขออนุญาต ได้แก่ (๑) บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของผู้ให้บริการออกใบรับรองเพื่อสนับสนุนลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (๒) บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลที่ใช้เพื่อประโยชน์ภายในกิจการของบุคคลนั้น โดยไม่ได้ให้บริการแก่บุคคลภายนอก (๓) บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่ไม่ได้ทำการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของบุคคลและตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์นั้น ตามระดับเงื่อนไขความน่าเชื่อถือที่คณะกรรมการกำหนด และ (๔) บริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลอื่นใดตามที่คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ประกาศกำหนด

สำหรับหลักเกณฑ์การควบคุมดูแลธุรกิจบริการทั้ง ๒ ประเภทตามร่างพระราชกฤษฎีกา ครอบคลุมการดำเนินการทั้งในขั้นตอนการยื่นคำขออนุญาต ที่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่ประสงค์ จะประกอบธุรกิจ การพิจารณาออกใบอนุญาต ขั้นตอนระหว่างประกอบธุรกิจเมื่อได้รับใบอนุญาต ที่กำหนดให้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องต่าง ๆ เช่น มาตรการบริหารและจัดการความเสี่ยงของระบบ มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบและการตรวจสอบ มาตรการควบคุมและดูแลการทุจริตหรือ การฉ้อโกงเกี่ยวกับกระบวนการพิสูจน์และยืนยันตัวตน การจัดการข้อมูล และการคุ้มครองผู้ให้บริการ และ ขั้นตอนเมื่อเลิกประกอบธุรกิจ ที่กำหนดให้มีกระบวนการในการดูแลผลกระทบต่อผู้ใช้งาน

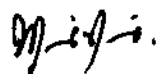
สำหรับการดำเนินการภายหลังที่ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจ บริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. มีผลใช้บังคับ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จะได้จัดทำประกาศ หลักเกณฑ์และรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการการพิสูจน์และยืนยันตัวตน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปในการ ควบคุมดูแลการประกอบธุรกิจบริการ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ตลอดจนจัดให้มีกระบวนการสร้างการรับรู้และ ความรู้ความเข้าใจในการนำพระราชกฤษฎีกาฯ ไปใช้บังคับต่อไป

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบ การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. ก่อนส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อตรวจพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

โทร. ๐ ๒๑๒๓ ๑๒๓๔ ต่อ ๔๐๗๐๓ (นางสาวพลอย เจริญสม)

โทรสาร ๐ ๒๑๒๓ ๑๒๐๐

E-mail: ploy@etda.or.th